

PPSHP:N TP 2022 JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN VAIKUTUKSET

Perustietoa ja pohjustusta PPSHP tilintarkastuskertomukseen 2022

Aluevaltuusto 12.6.

Tilintarkastuskertomus

- Tilintarkastaja raportoi tekemistään havainnoista tarkastuslautakunnalle suullisesti ja kirjallisesti. Tärkein dokumentti on tilintarkastuksen päätteeksi annettava tilintarkastuskertomus, joka tiivistää tilintarkastuksen olennaiset tulokset.
- Mikäli tilintarkastuksessa ei ole havaittu olennaisia epäkohtia, tilintarkastuskertomus annetaan vakimuotoisena.
- Mikäli tilintarkastaja kuitenkin havaitsee olennaisia epäkohtia, hyvinvointialuelain § 127 mukaisesti tilintarkastajan tulee ilmoittaa niistä välittömästi aluehallitukselle annettavalla tilintarkastuspöytäkirjalla. Pöytäkirja annetaan myös tiedoksi tarkastuslautakunnalle.
- Havaittu epäkohta voi johtaa tilintarkastuskertomuksen mukautukseen. **Mukautettu tilintarkastuskertomus tarkoittaa sitä, että tilintarkastuskertomuksen vakimuotoa on jouduttu muuttamaan.**
- Mikäli tehdyt havainnot eivät anna aiheutta tilintarkastuskertomuksen mukautukseen, tilintarkastaja voi antaa tehdyistä havainnoista hallitukselle tilintarkastuspöytäkirjan tai –muistion.
- Mukautettu tilintarkastuskertomus voi sisältää esimerkiksi:
  - lisätiedon liittyen hallintoon, tilinpäätökseen tai johonkin muuhun seikkaan.
  - selostuksen tilinpäätöksessä havaitusta virheellisestä esityksestä tai puuttuvasta olennaisesta tiedosta
  - hyvinvointialuelain 130 § mukaisen muistutuksen

Tilintarkastajan lausunto

Tehtyjen havaintojen perusteella tilintarkastaja lausuu

- tilinpäätöksen hyväksymisestä
- vastuuvapaudesta

Mukautettujen lausuntojen muodot:

- Kielteinen > tilintarkastaja ei esitä tilinpäätöksen hyväksymistä tai vastuuvapauden myöntämistä
- **Ehdollinen > tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä / vastuuvapauden myöntämistä tietyin ehdoin**
- Avoin > Tilintarkastaja jättää antamatta lausunnon

Vaikka tilintarkastuskertomus sisältäisi lisätiedon, sillä ei automaattisesti ole vaikutusta lausumiin. Muistutus vaikuttaa kuitenkin aina vastuuvapautta koskevaan lausuntoon. Mikäli tilintarkastaja antaa muistutuksen, tulee tarkastuslautakunnan pyytää asianomaiselta selitys ja aluehallitukselta lausunto.

Tilintarkastaja ei anna mukautettua tilintarkastuskertomusta ilman erityistä harkintaa sekä toisen kokeneen tilintarkastajan arviota.

Lopullisesta tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä päättää kuitenkin aina valtuusto.

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta 616/2021

---

4 luku - Omaisuusjärjestelyt

20 § Sairaanhoidopiirien ja erityishuoltopiirien siirtäminen hyvinvointialueille

Erikoissairaanhoitolain 7 §:ssä mainittujen **sairaanhoidopiirien kuntayhtymät** sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettut erityishuoltopiirit **siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023.**

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021

Lain 33 § Kuntayhtymän taseeseen kertyneet ali- ja ylijäämät

Lain mukaan jäsenkuntien on katettava siirtyvän kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle. Taseeseen kertyneen ylijäämän käsittelystä kuntayhtymän jäsenkunnat päättävät kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti.

Olettama toiminnan jatkuvuudesta tarkoittaa sitä, että sairaanhoitopiirit ja erityishuoltopiirit laativat vuoden 2022 tilinpäätökset toiminnan jatkuvuuden oletuksella, vaikka niiden toiminta siirtyy hyvinvointialueille varoineen ja velkoineen. Näiden kuntayhtymien hyvinvointialueille siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät otetaan huomioon hyvinvointialueiden aloittavassa taseessa 1.1.2023.

PPSHP tilintarkastuskertomus

PPSHP tilintarkastuskertomuksessa on annettu lisätieto sitoviin määrärahoihin liittyvistä talousarviopoikkeamista, jonka johdosta tilintarkastaja on antanut ehdollisen lausunnon vastuuvapauden myöntämisestä. **Tilinpäätöksen hyväksymisen osalta lausuntoa ei ole mukautettu.** Lisäksi tilintarkastuksen tuloksissa on todettu, ettei PPSHP taseessa ole kattamatonta alijäämää.

Tarkastuksen tulokset

Sitovien taloudellisten tavoitteiden osalta syntyi tuloarvioiden ja menoarvioiden toteumissa alituksia, joita voidaan pitää merkittävänä. Valtuuston 16.11.2022 hyväksymän muutetun talousarvion mukainen tilikauden tulostavoite oli -18,8 milj. euroa tilikauden 2022 toteutuneen tilikauden tuloksen ollessa -29,2 milj. euroa. Tilivelvolliset ovat kuntayhtymän hallitus ja kuntayhtymän johtaja.

Kuntayhtymän tilikauden 2022 alijäämä ja edellisten tilikausien ylijäämät, mukaan lukien taseessa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin omat vapaaehtoiset varaukset ja kertyneet poistoerot, ovat yhteensä 0 euroa.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta edellyttäen, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksina mainitut talousarviopoikkeamat.

PPSHP talousarvioylitykset

- **Merkittävin talousarviopoikkeama koskee tilikauden tulosta, joka oli 10,4 M€ alle valtuuston 16.11.2022 § 36 hyväksymän muutetun talousarvion**
- Valtuuston päätöksessä todetaan: "Tästä syystä ennakoidaan, että omistajakunnille lähetetään tilikauden päättyessä lasku vuoden 2022 alijäämän siitä osuudesta, jota ei voida kattaa edellisiltä tilikausilta kertyneestä ylijäämästä."
- Tilinpäätöksen valmistelussa päädyttiin huomioimaan taseen edellisten tilikausien ylijäämän 17,4 M€ lisäksi myös taseessa olevat **investointivaraukset ja poistoero, yhteensä 11 M€:n kuntalaskutusta pienentävästi.**
- Koska investointivarauksen ja poistoeron käsittely poikkeaa valtuuston talousarviossa olettamasta toimintatavasta ja on johtanut tilintarkastajan havaitsemaan olennaiseen talousarvio poikkeamaan, tulee valtuuston käsitellä talousarvioylitys, jonka voidaan tulkita johtuvan pääosin kuntalaskutuksesta.
- Kumpikin toimintatapa voidaan tulkita lainmukaisiksi:
  - kuntalaskutuksen muuttaminen edellyttäisi kuitenkin 11 M€:n lisälaskua jäsenkunnille ja tilinpäätösten uudelleen käsittelyä vuodelta 2022 todennäköisesti kaikissa jäsen kunnissa.
  - tilinpäätöksen hyväksyminen edellyttää toisaalta 2,5 M€:n alijäämän (POISTOERON) kattamista Pohteen talousarviossa ja –suunnitelmassa 2023-25

PPSHP:n sitovien tavoitteiden toteutumisen TP 2022

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tilikauden 2022 tuloslaskelma, talousarvio ja talousarvion ylitykset. Sitovat erät sinisellä värillä.

SITIVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN V. 2022

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	% TA2
Taloustavoitteet						
Toimintatuotot yhteensä	748 802 128	-5 835 966	742 966 162	699 722 138	-43 244 024	-5,8 %
Jäsenkuntalaskutus	489 063 086	-10 618 336	478 444 750	450 729 134	-27 715 616	-5,8 %
Toimintakulut	721 741 343	6 634 371	728 375 713	697 221 151	-31 154 562	-4,3 %
Tilikauden tulos	-7 424 381	-11 390 336	-18 814 717	-29 235 511	-10 420 793	55,4 %
Investoinnit yhteensä	338 515 200	4 000 000	342 515 200	234 091 002	-108 424 198	-31,7 %
Lainakannan muutokset	315 000 000	0	315 000 000	186 480 342	-128 519 658	-40,8 %

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä							
Tuloslaskelma, ulkoiset	TP2021	TP2022	Muutos 2021-2022 €	Muutos 2021-2022 %	TA 2022 Muutoksineen	TA 2022 ylitys/alitus	TA 2022 POIKKEAMA
Toimintatuotot							
Myyntituotot	651 421 825	640 065 916	-11 355 909	-1,7 %	677 045 455	-36 979 538	-5,5 %
- jäsenkuntalaskutus	437 629 203	450 729 134	13 099 931	3,0 %	478 444 750	-27 715 615	-5,8 %
- jäsenkunn. laskutettu alijäämä	0	3 815 354	3 815 354				
Maksutuotot	31 319 410	31 265 062	-54 348	-0,2 %	34 223 454	-2 958 391	-8,6 %
Tuet ja avustukset	21 030 652	18 562 954	-2 467 698	-11,7 %	26 299 358	-7 736 404	-29,4 %
Muut tuotot	11 970 820	9 828 205	-2 142 615	-17,9 %	5 397 896	4 430 309	82,1 %
Toimintatuotot yhteensä	715 742 707	699 722 138	-16 020 569	-2,2 %	742 966 162	-43 244 024	-5,8 %
Valmistus omaan käyttöön	3 147 482	3 241 254	93 772	3,0 %	3 393 000	-151 746	-4,5 %
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-383 886 714	-412 104 136	-28 217 422	7,4 %	-425 592 760	13 488 625	-3,2 %
Palvelujen ostot	-158 160 074	-145 475 419	12 684 655	-8,0 %	-151 789 519	6 314 101	-4,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-116 698 443	-117 174 866	-476 423	0,4 %	-126 307 558	9 132 693	-7,2 %
Avustukset	-2 772 551	-2 748 640	23 911	-0,9 %	-3 239 700	491 061	-15,2 %
Muut toimintakulut	-20 145 852	-19 718 090	427 762	-2,1 %	-21 446 177	1 728 088	-8,1 %
Toimintakulut yhteensä	-681 663 634	-697 221 151	-15 557 517	2,3 %	-728 375 713	31 154 569	-4,3 %
Toimintakate	37 226 555	5 742 241	-31 484 314	-84,6 %	17 983 449	-12 241 208	-68,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3 504 491	-1 828 807	-5 333 298	-152,2 %	-234 920	-1 593 887	678,5 %
UUOSIKATE	40 731 046	3 913 434	-36 817 612	-90,4 %	17 748 529	-13 835 095	-78,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-38 115 424	-33 148 945	4 966 479	-13,0 %	-36 563 246	3 414 301	-9,3 %
TILIKAUDEN TULOS	2 615 623	-29 235 511	-31 851 134	-1217,7 %	-18 814 717	-10 420 793	55,4 %
Poistoeron lisäys(-) tai väheneminen	1 373 277	784 926	-588 351	-42,8 %	1 373 277	-588 351	-42,8 %
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)							
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)							
TILIKAUDEN YLI-HALIJÄÄMÄ	3 988 900	-28 450 585	-32 439 485	-813,2 %	-17 441 440	-11 009 144	63,1 %

Kuntayhtymän tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Kuntayhtymän tilikauden 2022 alijäämä ja edellisten tilikausien ylijäämät, mukaan lukien taseessa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin omat vapaaehtoiset varaukset ja kertyneet poistoerot, ovat yhteensä 0 euroa.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta edellyttäen, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksina mainitut talousarviopoikkeamat.

Helsingissä 25. huhtikuuta 2023

KPMG OY AB

Tilintarkastusyhteisö

Jorma Nurkkala

JHT, KHT

5 Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2022

Asian aikaisempi käsittely löytyy alla olevasta päätöshistoriasta.

Päätösesitys

Aluehallituksen esitys:

Auevaltuusto päättää tilikauden tuloksen - 29 235 510,68 euroa käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 784 925,52 euroa.
- Kirjataan tilikauden alijäämä 28 450 585,16 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämään (ylijäämä 31.12.2021 kirjanpidossa 17 441 441,37 euroa) kuluvan vuoden kirjanpidossa.
- Merkitään tiedoksi taseeseen merkittyjen investointivarausten ja poistoerojen 11 009 143,78 euroa käsittely osana ylijäämäeriä, minkä jälkeen sairaanhoitopiirin jäsenkunnilta laskutettavaksi alijäämäksi jäi 3 815 354,26 euroa.

Hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan esitys:

Voimaanpanolain 41 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tarkastuslautakunnan valmistelun ja esityksen mukaisesti, että aluevaltuusto:

1. merkitsee Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022 tiedoksi
2. hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tilinpäätöksen vuodelta 2022
3. myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2022 edellyttäen, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksessa mainitut talousarviopoikkeamat.

Lisätiedot:

Kari Pentti

Tarkastuslautakunnan pj

ja

Tarja Lempeä

Tarkastusjohtaja

050 407 2078

tarja.lempea@pohde.fi